

SUOMALAIŠ-NORJALAINEN RAJAVESISTÖKOMISSIO
NORSK-FINSK GRENSEVASSDRAGSKOMMISSJON

Suomalais-norjalaisen rajavesistökomission suositukset 2016

Vesienhoidon yhteensovittaminen suomalais-norjalaisella vesienhoitoalueella

Suomalais-norjalainen vesienhoitoalue perustettiin valtiosopimuksella vuonna 2013. Sopimuksen 4 artikla edellyttää toimivaltaisten viranomaisten varmistavan riittävän yhteistyön vesipuitteiden vaatimusten täyttämiseksi. Kumpikin osapuoli laatii ja hyväksyy sen alueella olevat vesienhoitoalueen osat kattavan vesienhoitosuunnitelman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, mutta sopimus edellyttää osapuolten pyrkivän laatimaan yhteisen vesienhoitosuunnitelman yhteiselle vesienhoitoalueelle. Viranomaisten tulee erityisesti varmistaa, että toimenpideohjelmat sovitetaan yhteen koko vesienhoitoalueella. Lisäksi tulee varmistaa, että kansalaisille tiedottaminen ja kuuleminen sovitetaan yhteen suunnitelmia laadittaessa. Sopimuksen liitteenä olevassa yhteisymmärryspöytäkirjassa on tarkemmin esitetty yhteistyössä tarvittavia menettelyjä.

- Komissio suosittelee, että vastuviranomaisten ministeriö- ja aluetasolla tulisi neuvotella ja sopia kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden työohjelmasta, yhteistyön laajuudesta ja yhteensovittamisen tasosta. Yhteistyön varmistamiseksi molempien maiden viranomaisten tulisi osoittaa työhön tarvittavat resurssit.

Tenojoen vesistön lohikantojen seuranta

Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio pyytää asianomaisia viranomaisia ja tutkimuslaitoksia huolehtimaan siitä, että Tenojoen vesistön lohikantojen seuranta tehostetaan. Tehostaminen ei saa tapahtua Suomen ja Norjan puolen vesistöalueella jo olemassa olevan seurannan kustannuksella.

Eri käyttäjäryhmien ja tutkijoiden välillä molemmilla puolin rajaa näyttää olevan erimielisyyttä siitä, miten paljon Tenoon nousee lohta. Tästä syystä on välttämätöntä lisätä ja tehostaa lohien nousun seuranta sekä pääuomassa että latvajoissa.

Oikeudenhaltijoita ja muuta paikallisväestöä molemmilla puolin rajaa on tiedotettava ja heidät on otettava mukaan prosessiin. Yhteistyön jatkumista ja kehittämistä edesauttaa se, että tutkimusta toteutetaan Tenojokilaaksosta käsin.

- Komissio suosittelee, että Tenojoella lisätään tutkimuslaitteiston käyttöä, jolla saadaan luotettavaa tietoa sekä Tenojoen pääuomaan että latvajokiin nousevien lohien määrästä, kalojen koosta ja nousun ajoittumisesta.
- Komissio suosittelee, että Tenojokilaaksossa säilytetään riittävä osaaminen ja resurssi lohikantojen seurantaan ja tutkimukseen liittyen myös tulevaisuudessa.

Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio pitää tärkeänä, että Tenojoen lohentutkimus, jota toteutetaan Utsjoen tutkimusasemalla, jatkuisi ja viittaa 2015 annettuun suositukseen.

Suositus 2015

Pohjoisten luonnonlohien tutkimus ja suojele

Suomalais-norjalainen rajavesistökomissio pitää erittäin tärkeänä suojella yhteisiä lohikantoja pohjoisessa. Pohjois-Atlantin loheen kohdistuvaa Suomen ja Norjan yhteistyönä tehtävää tutkimusta tulee jatkaa ja vahvistaa. On myös erittäin tärkeää, että tutkimusta toteutetaan Tenojokilaaksosta käsin.

- Komissio suosittelee, että alueella tulee säilyttää riittävä osaaminen lohikantojen seurantaan ja tutkimukseen liittyen myös tulevaisuudessa.